

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Heval BOZDAĞ
Ağrı Milletvekili

Ağrı'nın Patnos ilçesinde bulunan, 6 birimden oluşan, A grubu sınıfında ve yaklaşık 30.000 kişiye hizmet vermesi ile Patnos'un en kalabalık Aile Sağlığı Merkezi olan Mukaddes Kalkavan 2 No'lu ASM'nin 3 birimi, yaklaşık 20 kasabın bulunduğu bir mezbahanenin ve ıslah edilmemiş bir derenin dibine taşınmak istenmektedir. Bu durum, taşınmak istenilen konum itibarıyla sağlık riskleri oluşturduğu gibi hastaların sağlık hizmetine erişimi noktasında da büyük sorunlar yaratacaktır.

Söz konusu alan, çevresel koşulları itibarıyla sağlık hizmetlerinin sunumu açısından ciddi riskler barındırmakta ve hasta güvenliği ile iş sağlığı açısından uygun bir ortam teşkil etmemektedir. Mukaddes Kalkavan 2 No'lu ASM Alpaslan Mahallesi ve Çay Mahallesi gibi iki büyük mahallenin kesişiminde, birçok köyün tam yol üzeri konumunda bulunmakta, bölge halkı için erişilebilir bir noktada hizmet vermektedir. Taşınılması planlanan Kasaplar Caddesi bölgesi ise hem uzaklığı hem de herhangi bir toplu taşıma aracının bulunmamasıyla özellikle imkanı bulunmayan hastalar için ulaşımın imkansız hâle gelmesi demek olacaktır. ASM'ye yaptığım ziyarette görüşme imkanı bulduğum hastalar ASM'nin taşınmasını istemediklerini, yeni planlanan yerin kendilerine çok uzak olduğunu ve ulaşım imkanlarının olamayacağını belirtmişlerdir. Özellikle köylerden gelen hastalar mevcut 2 No'lu ASM'ye tek minübüs ile ulaşabilirken, yeni taşınacak yere ikinci bir vasıtanın olmaması sebebiyle büyük zorluklar yaşayacaklardır. Ayrıca vatandaşlar taşınması planlanan ASM'nin hem ulaşım, hem çevre sağlığı açısından uygun bir konumda olmadığını, kayıtlı oldukları birimlerin taşınmasını istemediklerini beyan eden ve Patnos İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne iletmek üzere bir imza kampanyası başlatmışlardır.

Yeni açılacak ASM'ye, 2'Nolu Mukaddes Kalkavan Aile Sağlığı Merkezi'nden 3 birim, 1'Nolu Aile Sağlığı Merkezi'nden 1 birim ve sıfır nüfuslu 1 birim taşınmasının planlandığı belirtilmektedir. Taşınması planlanan birimlerin çoğunda hali hazırda aktif doktor bulunmamakta; mevcut doktorların ise istifa veya yer değiştirme ihtimali bulunmaktadır. Bu durum yaklaşık 15.000 kişinin sağlık hizmetinden mahrum kalacağı, doktoru olmayan bir E grubu ASM oluşmasına yol açacaktır. Yanı sıra, Mevcut ASM'de ortak alınan teknik ekipman ve malzemelerin bölünmesiyle (EKG cihazı, defibrilatör, sıramatik vb.) A grubu statüsünün sürdürülebilmesi için yeniden ciddi bir alım yapılması gerekecek; bu sağlanamadığı takdirde hizmet kalitesi düşecektir. Sonuç olarak, güçlü bir A grubu ASM yerine, hizmet kalitesi düşük iki ayrı ASM'ye dönüşme riski doğmaktadır. Sınıfı düşen mevcut ASM'nin ise personel çıkarmak zorunda kalacağı bir durum oluşacaktır.

Gerekli iş sağlığı ve hasta güvenliği önlemleri alınmadan, ıslah çalışmaları ve çevre düzenlemesi yapılmadan söz konusu bölgeye bir ASM yapılması hem çalışanlar hem de hastalar için ciddi sağlık riskleri yaratacak, büyük bir nüfusun sağlık hakkına erişiminin engellenmesi anlamına gelecektir. Yanı sıra, yeni ASM'ye ulaşamayan hastaların, aşı, bebek-çocuk, gebe ve lohusa izlemleri yapılamayacak, aile hekimleri nitelikli hizmet üretemedikleri gibi bir de hak kayıplarına uğrayacaklardır.

Halkın sağlık hakkına erişimini kısıtlayan, hizmet sunum kalitesini düşüren ve hem çalışanların hem de hastaların güvenliğini tehlikeye atan bu taşınma kararından geri dönülmelidir. Mevcut durumda, Mukaddes Kalkavan 2 No'lu ASM'nin konumunun korunması, nüfus yoğunluğu ve ulaşılabilirliği açısından en doğru ve sağlıklı çözüm olacaktır.

Bu bağlamda;

1. Mukaddes Kalkavan 2 No'lu ASM'nin birimlerinin taşınmasına ilişkin karar bakanlığınızın bilgisi ve onayı dahilinde mi alınmıştır?
2. Mevcut ASM'nin bulunduğu bölge, iki büyük mahallenin kesişiminde ve birçok köyün güzergâhında yer almakta iken, ulaşımın zor olduğu ve bir sağlık birimi için uygun olmayan bölgeye birimlerin taşınmak istenmesinin gerekçesi nedir?
3. Taşınması planlanan Kasaplar Caddesi bölgesinin fiziksel, çevresel ve sağlık güvenliği açısından uygunluğuna dair herhangi bir risk analiz çalışması yapılmış mıdır? Bu bölgenin tercih edilme sebebi nedir?
4. Taşınmanın ne zaman gerçekleşmesi planlanmaktadır?

5. Taşınılması planlanan bölgedeki derenin ıslah çalışmalarına ne zaman başlanacaktır?
6. Yeni taşınacak ASM alanında toplu taşıma imkânlarının bulunmaması, özellikle köylerden gelen hastaların sağlık hizmetine erişimini nasıl etkileyecektir? Bu konuda bir değerlendirme yapılmış mıdır?
7. Yeni ASM’de görev yapacak doktor sayısı kaç olacaktır? Bu birimlerden kaçında aktif olarak aile hekimi bulunmaktadır?
8. Taşınacak birimlerde doktor bulunmadığı ve bazı hekimlerin tayin veya istifa etmeyi düşündüğü iddiaları doğru mudur? Bu durumda yaklaşık kaç kişi hekimsiz kalacaktır?
9. Mevcut A grubu ASM’nin bölünmesi halinde hizmet kalitesinde düşüş yaşanacağı ve teknik ekipman yetersizliği nedeniyle grubunun düşeceği Bakanlığınızca öngörülmekte midir?
10. Aile sağlığı merkezlerinin sınıf düşürülmesi, sağlık emekçilerinin özlük haklarını ve gelirlerini nasıl etkileyecektir?
11. Yeni ASM’nin faaliyete geçmesi durumunda, bebek-çocuk, gebe ve lohusa izlemleri gibi temel koruyucu sağlık hizmetlerinin aksaması beklenmekte midir? ASM’ye ulaşamadığı için bu hizmetlerden faydalanamayacak halk ve hekimlerin yaşayacağı hak kayıpları için Bakanlığınızca bir planlama yapılmakta mıdır?
12. Bahsi geçen taşınma kararı geri alınacak mıdır? Bakanlığınızın, halk sağlığını ve hizmet kalitesini korumaya yönelik bir müdahalesi olacak mıdır?